

דרך הכסף

הכשרה פיננסית לצעירים

מערך שיעור למדריך
מפגש מספר 3:
ניהול הכסף שלי

נושא המפגש: ניהול הכסף שלי

מטרת המפגש: הלומדים יבינו את חשיבות ניהול התקציב ויתמודדו עם סוגיות של אחריות פיננסית: מעקב אחר הוצאות והכנסות, תכנון ועמידה בתקציב מוגדר.

משך המפגש: כשעה.

עזרים:

- ציוד להקרנת מצגת.
- גיליונות נייר גדולים (כשליש ממספר המשתתפים).
- לורדים או טושים.

חומרים לחלוקה ללומדים (בהתאם למערך השיעור):

- "תרגיל - ההכנסות וההוצאות החודשיות שלי" (כמספר המשתתפים).
- "תרגיל - תכנון מסיבת כיתה" (כמספר הקבוצות).
- "תרגיל - תכנון הוצאות אישיות" (כמספר המשתתפים).

מיקום המפגש ברצף הלימוד: למרות שאין לשיעורים בערכה זו רצף מחייב, מומלץ לקיים מפגש זה לאחר מפגש "צרכנות נבונה".

מהלך המפגש:

זמן מומלץ	סוג הפעילות	נושא
1 דקה	מליאה	פתיחה
8-10 דקות	פעילות יחידנית ודיון במליאה	ניהול תקציב - ההכנסות וההוצאות החודשיות שלי
20 דקות	פעילות בקבוצות ודיון במליאה	ניהול תקציב - מסיבת כיתה
15 דקות	פעילות יחידנית ודיון במליאה	תכנון הוצאות אישי
10 דקות	דיון במליאה	תכנון רכישת מוצר יקר
5 דקות	מליאה	סיכום

פתיחה

מטרה: הלומדים יכירו את נושא המפגש.

זמן מומלץ:
1 דקה

הנחיות לניהול המפגש

הצג את נושא המפגש: ניהול הכסף שלי (שקף מספר 1).

ניהול תקציב

מטרה: הלומדים יבינו את חשיבות ניהול התקציב.

זמן מומלץ:
8-10 דקות

הנחיות לניהול המפגש

הסבר מהי מטרת חלק זה של השיעור - להבהיר את החשיבות של ניהול תקציב, דרך

בחינת ההכנסות וההוצאות של המשתתפים.

לתשומת ליבך, אם נראה לך שחלק זה של השיעור אינו מתאים לאוכלוסיית המודרכים

שלך, ותר עליו ועבור לתרגיל הבא של תכנון תקציב (עמוד 4 במערך השיעור) – "תכנון

מסיבת כיתה".

הצג את שקף מספר 2.

חלק למשתתפים את דפי תרגיל "ההכנסות והוצאות החודשיות שלי" ובקש מכל אחד למלא את הטבלה. **ציין** שהנתונים הם פרטיים ואין צורך לחשוף אותם לאחרים. **הסבר** כי סעיפי הוצאות מפורטים לצורך הדגמה - על כל אחד למלא את הסעיפים הרלוונטיים לו ולהוסיף סעיפים נוספים בהתאם לצורך. **הקצה** 4-5 דקות למשימה.

שאל:

1. האם הנתונים מפתיעים אתכם?
2. מי מכם מנהל תקציב?
3. מי מכם ידע, עוד לפני שיעור זה, מהן ההכנסות והוצאות שלו?

שבח את אלו שענו בחיוב והפנה אליהם שאלות, כגון:

1. מה נותן לכם ניהול התקציב?
2. למה אתם משקיעים בזה זמן?
3. למה חשוב להתעסק בזה?

סכם: ניהול תקציב מאפשר לנו לדעת כמה כסף אנחנו יכולים להוציא בחודש ולקבל החלטות מושכלות על הוצאות שלנו - האם אני יכול "להוציא" עוד הוצאות? האם אני צריך לדאוג לעוד הכנסות? האם אני יכול לחסוך בסעיף הוצאות אחד כדי להוציא יותר בסעיף אחר או כדי לחסוך למען יעד גדול?

ניהול תקציב

מטרה: הלומדים יבינו את חשיבות ניהול התקציב.

זמן מומלץ:
20 דקות

הנחיות לניהול המפגש

הצג את שקף מספר 3.

תרגיל תכנון מסיבת כיתה - חלק את המשתתפים לזוגות או לשלישיות. חלק להם את תרגיל "תכנון מסיבת כיתה" + גיליונות נייר גדולים + טושים. ציין כי במסיבת הכיתה ישתתפו 30 בני-נוער - יש לתכנן את הקניות בהתייחס למספר המשתתפים, ולהישאר, כמובן, במסגרת התקציב – 750 ₪. כלומר, נדרש לתעדף את המוצרים ולהחליט על כמויות, בהתאם לצרכים והשיקולים שיבחנו. הסבר למשתתפים כי עליהם לרשום על גיליון נייר גדול: מהם המוצרים אותם החליטו לקנות, הכמויות הנדרשות והעלויות. הקצה למשימה עד 10 דקות.

מידע נוסף: תרגיל תכנון תקציב

דגשים לתרגיל: המטרה היא לגרום למשתתפים להבין את החשיבות והתועלת של תכנון תקציב, גם כשמדובר באירוע בודד. השיקולים של המשתתפים לקנות מוצר א' ולא מוצר ב' (או לקנות יותר מא' מאשר מב') אינם חשובים בפני עצמם. החשיבות היא בהעלאת שיקולים ובהתייחסות אליהם.

בקש מהקבוצות לתלות את גיליונות הנייר על הקיר מול הקבוצה (ניתן להדביק בסלוטייפ) ולהציג, בזו אחר זו, את החלטותיהן ושיקוליהן (מדוע קנו א' ולא ב', מדוע קנו יותר ממוצר א' ופחות ממוצר ב' וכדומה).

תכנון הוצאות אישיות

מטרה: הלומדים יבינו את חשיבות ניהול התקציב.

זמן מומלץ:
15 דקות

הנחיות לניהול המפגש

הצג את שקף מספר 4.

תרגיל תכנון הוצאות אישיות - חלק למשתתפים את תרגיל "תכנון הוצאות אישיות",

הכולל רשימת מוצרים שעליהם לרכוש. בתרגיל זה על המשתתפים לשלב שיקולים של תכנון תקציב, צרכנות נבונה וגם - אהבת מותגים. הנחה אותם כיצד עליהם למלא את הטבלה הריקה תחת הכותרת "החלטות הקנייה שלי" - יש לבחור את המוצרים כך שיעמדו בתקציב (המשמעות היא שבחלק מהמוצרים הם יוכלו לרכוש מותגים אהובים ובחלק - יצטרכו לרכוש מוצרים פשוטים יותר).

הקצה למשימה 7-8 דקות.

בקש ממספר משתתפים לספר מה החליטו לקנות ועל מה ויתרו.

חבר את הנושא לשיעור של צרכנות נבונה: ניהול נכון של תקציב פירושו לקבל החלטות מתי אני מפנק את עצמי עם מותג שאני אוהב ומתי אני מחפש מחירים נמוכים ומוכן להתפשר על מוצר פשוט יותר, כל זאת מתוך מודעות לתקציב העומד לרשותי ולתוכניות שיש לי לגביו.

תכנון רכישת מוצר יקר

מטרה: הלומדים יבינו את חשיבות ניהול התקציב.

זמן מומלץ:
10 דקות

הנחיות לניהול המפגש

הצג את שקף מספר 5.

הצע למשתתפים לבחור במוצר יקר אותו הם מעוניינים לרכוש עבור עצמם, להעריך את מחיר קנייתו ולחשב את החיסכון החודשי הנדרש (לפי הכנסותיהם) כדי להגיע ליעד של רכישת המוצר.
הקצה למשימה כ-4 דקות.

בקש ממתנדב אחד או שניים לספר על המוצר היקר שהגדיר לעצמו וכיצד ותוך כמה זמן הוא מתכוון להשיגו.

שאל: האם יש מישהו שהחליט לקחת על עצמו עוד עבודה, כדי לקצר את זמן השגת היעד לרכישת המוצר היקר? או - האם מישהו וויתר על היעד בגלל המאמץ הקשור בהשגתו?
הדגש את חשיבות התכנון התקציבי והשליטה בהוצאות.

סיכום

מטרה: הלומדים יבינו את חשיבות ניהול התקציב.

זמן מומלץ:
5 דקות

הנחיות לניהול המפגש

שאל: מה זה אומר "לנהל את הכסף שלי" ולמה זה חשוב?

קיים דיון וכוון את המשתתפים לתשובות כגון: לא להוציא יותר ממה שיש לי, לחסוך לקראת קנייה גדולה, לדעת כמה הכנסות יש לי בחודש וכמה אני יכול להוציא. חשוב להתייחס גם לקושי שבניהול התקציב - הטירדה הכרוכה בניהול רישום.

הצג את שקף מספר 6.

סכום: ראינו שניהול תקציב מאפשר שליטה בהוצאות שלנו, יכול למנוע מאיתנו להיכנס לחובות ואפילו מסייע לנו לחסוך. במילים אחרות, ניהול תקציב מאפשר לנו ניהול חכם של הכסף שלנו.
ציין כי מומלץ שכל אחד ינהל תקציב. ייתכן שבהתחלה הדבר יראה מוזר, לא נוח, או מעיק, אבל כשמתרגלים, רואים שהתועלת עולה על הטירדה.